

Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická

Choustníkovo Hradiště 161

544 42

tel. 499 392 806, tel. 777 005 791

e-mail:zslogo@specskola.cz

www.specskola.cz

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„POZNÁVÁME SVĚT“

Školní vzdělávací program byl vytvořen na základě zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

ŠVP PV „Poznáváme svět“ nabývá účinnosti od 1. 9. 2023.

ŠVP PV „Poznáváme svět“ byl projednán a schválen na pedagogické radě dne 28. 8. 2023

..

Obsah

1	Identifikační údaje	5
2	Charakteristika školy	6
3	Podmínky vzdělávání	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva	8
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu	9
3.5	Řízení mateřské školy	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění	13
3.7	Spoluúčast rodičů	13
3.8	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.9	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	15
3.10	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	15
3.11	Organizace vzdělávání ve skupinách pro jazykovou přípravu	16
4	Organizace vzdělávání	17
5	Charakteristika ŠVP PV	18
5.1	Metody a formy práce	19
6	Vzdělávací obsah	22
6.1	Uspořádání témat ŠVP	22
6.1.1	Zásady při naplňování rámcově vzdělávacích cílů	22
6.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaných bloků	23
6.1.3	Způsob hodnocení dětí	23
6.2	Podzim nás vítá v MŠ	23
6.2.1	Hlavní smysl IB	23
6.2.2	Dílčí témata	23
6.2.3	Oblast biologická	24
6.2.4	Oblast psychologická: (jazyk, řeč, poznávací schopnosti a funkce, sebepojetí, city a vůle)	25
6.2.5	Oblast interpersonální	28
6.2.6	Oblast sociálně – kulturní	29
6.2.7	Oblast enviromentální	31

6.3	Zima jede za námi.....	33
6.3.1	Hlavní smysl IB.....	33
6.3.2	Dílčí témata	33
6.3.3	Oblast biologická.....	34
6.3.4	Oblast psychologická	35
6.3.5	Oblast interpersonální.....	37
6.3.6	Oblast sociálně-kulturní	38
6.3.7	Oblast enviromentální	39
6.4	Jaro a jarní radovánky přicházejí.....	41
6.4.1	Hlavní smysl IB.....	41
6.4.2	Dílčí témata	42
6.4.3	Oblast biologická.....	42
6.4.4	Oblast psychologická	43
6.4.5	Oblast interpersonální.....	45
6.4.6	Oblast sociálně-kulturní	46
6.4.7	Oblast enviromentální:	47
6.5	Léto už se těší	49
6.5.1	Hlavní smysl IB.....	49
6.5.2	Dílčí témata	49
6.5.3	Oblast biologická.....	49
6.5.4	Oblast psychologická	50
6.5.5	Oblast interpersonální.....	51
6.5.6	Oblast sociálně-kulturní	52
6.5.7	Oblast enviromentální:	53
6.6	Dílčí doplňkové projekty a programy.....	54
6.6.1	Projekt „máme rádi zvířata – ZOO“.....	54
6.6.2	Sběr starého papíru.....	54
6.6.3	Stimulační program „Maxík“	55
6.6.4	Projekt „Bramborový týden“	55
6.6.5	Opékání brambor na školní zahradě.....	55
6.6.6	Hallowenská cesta	55
6.6.7	Návštěva ZOO	56
6.6.8	Vánoční posezení s nadílkou.....	56

6.6.9	Vánoční výstava	56
6.6.10	Divadlo	56
6.6.11	Čajovna.....	57
6.6.12	Karneval	57
6.6.13	Velikonoční výstava	57
6.6.14	Braunův betlém	57
6.6.15	Návštěva knihovny ve Dvoře Králové nad Labem	57
6.6.16	Návštěva kuchyně – hra na kuchaře	58
6.6.17	Maminka má svátek.....	58
6.6.18	Olympiáda	58
6.6.19	Projekt „Máme rádi zvířata“	58
6.6.20	Ukončení školního roku	58
7	System evaluace a pedagogická diagnostika	59
7.1	Evaluace a hodnocení	59
7.1.1	Hodnocení:	61
7.1.2	Pedagogická diagnostika:	62
7.2	Plán evaluace	62
8	seznam příloh	64

1 Identifikační údaje

Název ŠVP: **Školní vzdělávací program „Poznáváme svět“**

Název školy: **Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, Choustníkovo Hradiště 161**

Adresa školy: Choustníkovo Hradiště 161, 544 42 Choustníkovo Hradiště

IČO: 48623091

IZO: 102730288

RED_IZO: 600024237

Ředitelka školy: **Mgr. Helena Durstová**

Tel.: 499 392 806

Mobilní tel.: 777 005 791

E-mail: zslogo@specskola.cz

Web: www.specskola.cz

Zřizovatel: **Královéhradecký kraj**

Sídlo: Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové

Platnost ŠVP PV „Poznáváme svět“: od 1. 9. 2023

Účinnost ŠVP PV „Poznáváme svět“: od 1. 9. 2023

Č.j. ZSLG 08-07-23

Zpracovatelé: Mgr. Helena Durstová, Mgr. Kateřina Blinková

.....
Mgr. Helena Durstová, ředitelka

.....
razítko školy

2 Charakteristika školy

Součástí školy

- Základní škola
- Mateřská škola
- Školní družina
- Školní jídelna
- Internát

Mateřská škola je součástí Základní školy logopedické a Mateřské školy logopedické, Choustníkovo Hradiště 161. Je umístěna v budově se školní družinou, školní jídelnou a internátem. Základní škola a ředitelství jsou umístěny v druhé, menší budově – Domečku. Tato škola vzdělává děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména se závažnými vadami řeči. Ty jsou někdy kombinovány i s dalšími postiženími – LMP, ADHD, PAS, které zatím nezvládnou integraci do běžných škol a potřebují intenzivní logopedickou péči.

Děti jsou přijímány na základě doporučení školských poradenských pracovišť, nejčastěji z Trutnovska a Náchodska.

Mateřská škola s celodenním provozem má jednu třídu, nejvyšší povolený počet dětí ve třídě je 11. Pracují zde dvě paní učitelky a jedna asistentka pedagoga. Individuální logopedickou péči zajišťuje speciální pedagog – logoped.

Škola je umístěna v širším centru obce Choustníkovo Hradiště, nejbližší autobusová zastávka je vzdálena přibližně 300 metrů od areálu školy. Je obklopena prostornou zahradou, v níž jsou umístěny herní prvky, pískoviště, pergola pro venkovní výuku, vysázené stromy, keře a bylinková zahrádka.

Část parkoviště je upravena na dopravní hřiště pro malé cyklisty a chodce.

Většina dětí je každodenně dojíždějících, výjimečně mohou být děti ze vzdálenějšího bydliště umístěny na internát školy.

Při škole pracuje „Nadační fond Jazyček“, který pomáhá při realizaci aktivit určených dětem a žákům školy. Finanční příspěvky jsou získávány především za sběr starého papíru a z prodejních výstav, které připravuje škola v období Vánoc a Velikonoc.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

- Třída Mateřské školy je umístěna v přízemí budovy č. p. 181, v které je umístěný internát, školní družina a školní jídelna.
- Na hlavní chodbě jsou umístěné šatny dětí.
- Mateřská škola má dostatečný prostor v jedné třídě - herně.
- Na hernu navazuje sociální zařízení se dvěma umyvadly, dvěma toaletami a sprchovým koutem.
- K tělovýchovným činnostem je využívána tělocvična, která je naproti třídě Mateřské školy, k hudebním a hudebně-pohybovým činnostem slouží po dobu pobytu žáků ve škole klubovna školní družiny, zde je umístěno pianino. Nábytek ve třídách umožňuje vytvoření center aktivit a poskytuje dostatek úložného prostoru pro veškeré potřebné pomůcky a hry. Pro ukládání hraček, knih, her, výtvarných potřeb a dalších pomůcek slouží otevřené skříňky, které podněcují a nabízejí dětem možnosti využití těchto pomůcek.
- Pro činnosti u stolečku je třída vybavena šestiúhelníkovými stolečky a barevnými židlemi, které odpovídají věku dětí.
- Třída nemá vlastní přípravnou plochu pro přípravu svačin, děti docházejí na stravování do jídelny.
- Venkovní plocha dětského hřiště pro MŠ je vybavena pískovištěm, vzorek písku se každoročně posílá na rozbor. Krytí a zastínění pískoviště je zajištěno. Děti mají k dispozici altánek, kde si ukládají venkovní hračky, dále kolotoč, tabuli na kreslení křídami, skluzavku, basketbalový koš. Využívají i prostory velkého hřiště a venkovní učebny se zahradou. V malém záhonku pěstují drobné ovoce, zeleninu a bylinky.
- Sociální zázemí je zcela nové, vyhovující potřebám dětí.
- Vybavení hračkami, pomůckami, materiály je průběžně doplňováno a obnovováno.
- Estetiku třídy a přilehlé chodby esteticky dotváří děti svými výtvary. Pamatujeme na to, že prožitek je pilotním záměrem pedagoga, nikoliv „krásné práce dětí“.

3.2 Životospráva

- Stravování dětí je zajištěno ve školní jídelně, která je součástí školy a je zapojena do projektu „Škola plná zdraví“.
- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle platných předpisů, je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována technologie přípravy pokrmů a nápojů, důraz je kladen na kvalitní výběr surovin, ovoce a zeleniny.
- V mateřské škole je zajištěný dostatečný pitný režim v průběhu celého dne pobytu dítěte, je třeba děti podněcovat k pití a nabízet tekutiny.
- Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány stanovené intervaly (cca 3 hod.)
- Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby vše alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.
- Děti se podílejí na přípravě společenského stolování.
- Děti mají možnost zvolit si množství jídla, dodržují osobní hygienu před, během i po jídle, osvojují si návyky spojené s kulturou stolování.
- Jsou každodenně dostatečně dlouho venku (cca 2 hod v dopoledních hodinách), vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiné překážky (mráz pod -10 stupňů, náledí, inverze, silný vítr, déšť apod.)
- Psychosociální podmínky spací aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí, všechny děti odpočívají při četbě pohádky, poté jsou dětem s nižší potřebou spánku nabízeny klidné činnosti ve třídě (Maxík a jiné činnosti).
Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřípustné.

3.3 Psychosociální podmínky

- Kladné mezilidské vztahy v prostředí mateřské školy jsou prioritním záměrem vzájemné komunikace a spolupráce.
- Pedagogové jsou vstřícní a empatičtí k dětem, k rodičovské veřejnosti.
- Pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové, individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Snaží se o zajištění pohodové, klidné atmosféry bez spěchu a chvatu.

- Nově přichozím dětem je umožněna postupná adaptace a rodičům přístup do třídy s možností bližšího seznámení se s prostředím a pedagogickými pracovníci.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení, což je předpokladem fungování příjemné a zdravé atmosféry. Vyvozenými pravidly soužití za přispění dětí se předchází potlačování projevů nadřazenosti v kolektivu dětí a zabránění patologických excesů v chování.
- Pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitelky s dětmi.
- Pedagog u dětí upřednostňuje nedirektivní přístup s důrazem na dodržování pravidel slušné komunikace.
- Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. V řádu školy jsou stanoveny práva a povinnosti všech zúčastněných stran (rodiče, pedagogové, provozní pracovníci, děti), které jsou významným momentem ve vyjasnění si vzájemných kompetencí a vztahů.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, z dobré znalosti úrovně jednotlivých dětí, z plánovaných činností v třídním programu na základě auto-evaluace, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Veškeré aktivity jsou promyšleny a organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Nabídka denních činností je ze všech oblastí, prolíná se.
- Je nabízena dětem a ty se samy rozhodují, zda se jí účastní či nikoliv.
- Pedagog svou nabídku, použití metod a forem práce vyhodnocuje a modeluje situace a příležitosti, které podporují prožitkové a tvořivé učení u dětí v souladu se školním vzdělávacím programem.

3.4 Organizace chodu

- Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.
- Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

- Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.
- Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, děti mají dostatek prostoru i času pro spontánní hru.
- Děti jsou podněcovány k řečovému rozvoji, vlastní aktivitě a experimentování, plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky, učitelky využívají různorodé formy a metody práce.
- Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.
- Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.
- Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.
- Individuální logopedická péče probíhá od 8,00-9,00 hodin a je vedena speciálním pedagogem – logopedem.
- Kolektivní logopedické chvílky jsou denně zařazovány a prolínají další aktivity.
- Organizace chodu mateřské školy se řídí Organizačním řádem školy, Školním řádem MŠ, Vnitřním řádem školní jídelny, Provozním řádem školního areálu, tělocvičny a dalšími právními předpisy.
- Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů je v rozsahu dvou a půl hodin od 10,00 – 12,30 hodin. Spací aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí. Všechny děti odpočívají při četbě pohádky, poté jsou dětem s nižší potřebou spánku nabízeny klidné činnosti ve třídě a v logopedické pracovně, kde pracují paní učitelky s dětmi individuálně, např. na programech Maxík.

3.5 Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.

- Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.
- Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy (např. obec, OSPOD), s nejbližší mateřskou školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a školskými poradenskými zařízeními
- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Povinnosti pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních v souladu s „Katalogem prací“, v ročním plánu školy a vymezením úkolů v oblasti dalších souvisejících prací u pedagogických pracovníků.

Vnitřní informační systém MŠ:

- Předávání aktuálních informací o dětech probíhá mezi všemi pracovníci MŠ.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, předává si zkušenosti neformálně s cílem zlepšit svou pedagogickou úroveň prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a samostudiem odborné literatury.

- Pro pedagogické i nepedagogické pracovníky jsou organizovány pravidelné provozní porady (dle potřeby).
- Pedagogické rady učitelů i vychovatelů jsou svolávány 4 x ročně za účelem podpory týmové práce a řešení problémů. Harmonogram pedagogických rad je nastaven na začátku každého školního roku.
- Předávání informací probíhá na poradách vedoucích pracovníků, vedoucí učitelka dále předává informace svým podřízeným na pedagogických radách.
- Ředitelka vydává „Informačníky“ dle potřeby pro všechny zaměstnance školy.
- Ředitelka školy pravidelně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců prostřednictvím hospitačních činností. Motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci v každodenní praxi individuálními pohovory.
- Hospitace probíhají vzájemně mezi pedagogy mateřské školy.

Vnější informační systém MŠ

- Je zajištěn Školním vzdělávacím programem „POZNÁVÁME SVĚT“.
- Pro styk s veřejností a rodiči slouží, Facebook, webové stránky školy a nástěnka u šatny dětí.
- Učitelky spolupracují s rodiči rovněž individuálně a dle potřeby.
- Speciální pedagog – logoped vypracovává logopedický plán pro každé dítě, učitelky vypracovávají individuální vzdělávací plány na základě doporučení SPC.
- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance

Jsou využívány tyto evaluační nástroje:

- výsledky hospitační činnosti ředitelky, vzájemných hospitačních činností učitelek,
- plánování pedagogické práce s vazbou na ověřování funkčnosti školního vzdělávacího programu a následně vyhodnocování třídních programů
- poznatky z hospitační činnosti a vzájemných pohovorů,
- hodnocení tematických integrovaných částí bloku

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Vedle pedagogického vzdělání pro předškolní vzdělávání mají vystudovanou speciální pedagogiku. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují.
- Pedagogové mateřské školy – ředitelka, dvě učitelky, asistentka pedagoga, speciální pedagog - logoped.
- Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.
- Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.
- Rozvrh přímé pedagogické práce je nastaven tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi. Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě v rozsahu dvou a půl hodiny je zajištěno.
- Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).
- Specializované služby, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog a speciální pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (školskými poradenskými zařízeními, psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

3.7 Spoluúčast rodičů

- Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.
- Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení, v logopedii. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

- Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole a účastnit se různých programů.
- Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě - nabízí poradenskou pomoc, spolupráci s lékaři, SPC, PPP, apod.
- Mateřská škola umožňuje zákonným zástupcům, aby si jejich dítě postupně adaptovalo v prostředí mateřské školy.
- Zákonní zástupci mají možnost nahlédnout do ŠVP a třídních vzdělávacích programů, vzdělávací nabídka je vyvěšena na každý týden na nástěnce.
- Mateřská škola včas informuje zákonné zástupce o připravovaných akcích (ústně, nástěnka, web), individuální rozhovory probíhají dle zájmu a potřeb zákonných zástupců, učitelů a logopeda.

3.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.
- Mateřská škola vzdělává primárně děti se závažnými vadami řeči. Přidružují se i jiná postižení, nejčastěji mentální a poruchy chování.
- K naplnění vzdělávacích možností poskytuje škola podpůrná opatření, která vychází z doporučení ŠPZ. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.
- Individuální vzdělávací plán zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.
- Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáků, je vypracován učitelkou na základě doporučení ŠPZ. Vychází ze Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Individuální vzdělávací plán schvaluje ředitelka školy.

- MŠ zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí; osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- Vzhledem k diagnózám jsou školskými poradenskými zařízeními k docházce do naší školy doporučovány děti spíše ve věku 4 – 6 let, zcela výjimečně mladší a děti s odkladem školní docházky.
- Podpůrným opatřením je ve třídě asistent pedagoga.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

U dvouletého a tříletého dítěte probíhá fyziologický vývoj řeči, ve většině případů se ještě nedidiagnostikuje jako vada řeči. Ve škole se děti od dvou do tří let vzdělávají výjimečně.

V opačném případě mateřská škola musí upravit podmínky ve třídě tak, aby bylo možné respektovat vývojová specifika těchto dětí, která ještě nemusí být dostatečně samostatná a mnohdy potřebují nejenom soustavnější dopomoc dospělých osob, ale též zvýšenou potřebu individualizované péče. Mateřská škola v tomto případě musí počítat s úpravou prostředí v mateřské škole, tak aby bylo možné zajistit některé potřeby dětí, např. dovybavením přebalovacím pultem, nejlépe v umývárně, a úpravou umýváren přidáním dětských umyvadel a stupínku před umyvadlo, nákupem nočníků. Aby nedocházelo k navýšení nákladů mateřské školy v souvislosti se zajištěním hygieny dítěte, ředitelka mateřské školy domluví s rodiči, že pokud dítě používá jednorázové pleny, tak je rodiče dítěti připraví, stejně jako náhradní oblečení v případě nutnosti převléknutí. Mateřská škola je vybavena sprchovým koutem. Pro dvouleté děti bude potřeba respektovat jejich zvýšenou potřebu spánku a zajistit tak klidnější prostor pro odpolední odpočinek oddělený paravánem, zároveň upravit a přizpůsobit denní režim. Je potřeba počítat s delším časovým prostorem nejenom pro odpočinek, ale například i pro stravování a sebeobsluhu, například při oblékání a svlékání dětí.

3.10 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

V současné době se v mateřské škole nevzdělávají děti nadané ani mimořádně nadané.

V opačném případě bude vypracován individuální vzdělávací plán, jeho obsah i podmínky budou dle potřeb a možností rozumně přizpůsobeny mimořádným schopnostem dítěte, bude doplněn nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte. Běžné aktivity dětí budou doplňovány o další činnosti dle zájmu a mimořádných schopností, nebo nadání dítěte.

3.11 Organizace vzdělávání ve skupinách pro jazykovou přípravu

Pokud počet dětí, které jsou cizinci a pro které je předškolní vzdělávání povinné, je alespoň 4 děti v jednotlivém místě poskytování vzdělávání, ředitel mateřské školy zřídí skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání (dále jen „jazyková příprava“) zvlášť pro jednotlivá místa poskytovaného vzdělávání.

Mateřská škola dětem ve skupině poskytuje jazykovou přípravu v rozsahu 1 hodiny týdně.

Skupina pro jazykovou přípravu má nejvýše 8 dětí.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu jiné děti, a to i do vyššího počtu než osm dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

4 Organizace vzdělávání

MŠ je zřízená podle § 16 odst. 9 zákona s celodenním, pravidelným provozem.

Mateřská škola má jednu heterogenní třídu, kapacita je 11 dětí. Většina dětí je ve věku povinného předškolního vzdělávání, často s OŠD, některé jsou pětileté, čtyřleté. Mladší děti navštěvují MŠ výjimečně.

Mateřská škola vzdělává děti se speciálními vzdělávacími potřebami, primárně se závažnými vadami řeči. Nejčastější logopedickou diagnózou je vývojová dysfázie, v různé míře zasahuje receptivní i expresivní oblast ve všech jazykových rovinách.

Dále častou logopedickou vadou je mnohočetná dyslalie a opožděný vývoj řeči, méně častý je mutismus, palatolálie a poruchy plynulosti řeči. Všechny uvedené poruchy jsou často kombinovány s dalšími postiženími – LMP, ADHD, PAS.

Souběžné působení dvou učitelů ve třídě je zajištěno od 10,00 – 12,30 hodin - při pobytu venku a obědě. Spací aktivity jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí. Všechny děti odpočívají při četbě pohádky. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidné činnosti ve třídě nebo v logopedické pracovně.

Zápisy k předškolnímu vzdělávání probíhají v souladu s právními předpisy.

Konkrétní termín zápisu k předškolnímu vzdělávání stanoví ředitel školy, a to v souladu se školským zákonem (§ 34 odst. 2). Žádost o přijetí do naší školy podávají děti prostřednictvím svých zákonných zástupců.

Přílohou je nutné doporučení od školského poradenského zařízení (PPP, SPC)

O přijetí dítěte do zařízení rozhodne ředitelka školy.

Mateřská škola zatím neuskutečňuje individuální vzdělávání.

5 Charakteristika ŠVP PV

Vzhledem k tomu, že se naše Mateřská škola nachází v klasickém venkovském prostředí, využíváme podmínek v okolí MŠ. Práce se odvíjí od ročních období, jejichž charakteristické rysy jsou zakomponovány do jednotlivých integrovaných bloků.

ŠVP PV je vlastní, vychází z koncepce RVP PV.

Mateřská škola uskutečňuje předškolní vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola je zaměřena na rozvoj osobnosti dětí s těžkými vadami řeči. Vede děti ke schopnosti komunikovat s okolím a co nejsrozumitelněji se vyjadřovat. Škola zohledňuje rozdílnost rozumových a komunikačních schopností dětí.

ŠVP PV je utvořen tak, aby byly maximálně zohledněny individuální rozdíly mezi dětmi.

Hlavním dlouhodobým cílem je rozvinout řeč dítěte tak, aby bylo schopno adaptace v běžné mateřské, a následně základní škole v místě svého bydliště.

Důležitým cílem je rozvoj percepce, motorických dovedností dětí, které jsou předpokladem pro rozvoj řeči. Motorika a řeč spolu úzce souvisí.

MŠ využívá metody stimulačního programu „Maxík“ pro předškoláky a pro děti s OŠD.

Každodenně probíhá individuální logopedická péče se speciálním pedagogem – logopedem, na kterou navazuje kolektivní logopedie.

Do aktivit a her jsou průběžně zařazovány činnosti s logopedickou tematikou. Speciální pedagog – logoped stanoví na školní rok logopedický plán, vychází z doporučení ŠPZ.

Mateřská škola poskytuje dětem vzdělání v atmosféře podporující morální hodnoty a tradice.

Předškolní vzdělávání se maximálně přizpůsobuje vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny a dbá na to, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována.

Předškolní vzdělávání nabízí vhodné vzdělávací prostředí, pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, v němž se dítě může cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně a které mu zajišťuje možnost projevit se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.

Vzdělávání je důsledně vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb speciálních. Každému dítěti je poskytnuta pomoc a podpora v míře, kterou individuálně potřebuje, a v kvalitě, která mu vyhovuje. Proto je nutné, aby vzdělávací působení učitele vycházelo z pedagogické diagnostiky – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti aktuálního stavu jeho vývoje, konkrétní životní a sociální situace, pravidelného sledování jeho vývoje a vzdělávacích pokroků. Jen tak je možno zajistit, aby pedagogické aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo stimulováno, byla podporována jeho poznávací motivace. Dítě se tak prostřednictvím vzdělávacích aktivit postupně rozvíjí v základních dovednostech (motorických, poznávacích ad.) vzhledem ke svým optimálním možnostem tak, aby docílilo úspěchu, který je jeho okolím oceněn a samo se cítilo úspěšné.

5.1 Metody a formy práce

Pro naplnění předpokladů a možností optimálního rozvoje osobnosti každého dítěte je nutné uplatňovat v předškolním vzdělávání odpovídající metody a formy práce.

- **prožitkové a kooperativní učení** hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti
- **spontánní aktivity** a jeho vlastní plány - přirozený tok dětských myšlenek a spontánních nápadů
- **nezávazná dětská hra**, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby
- **situační učení**, založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí, tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, a lépe tak chápalo jejich smysl
- **spontánní sociální učení**, založené na principu přirozené nápodoby. Proto je třeba ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených činnostech, poskytovat dítěti vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.

V předškolním vzdělávání jsou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte. Takovou specifickou formou, vhodnou pro předškolní vzdělávání v podmínkách mateřské školy, je didakticky zacílená činnost, která je učitelem přímo nebo nepřímo motivovaná, která je dítěti nabízena a v níž je zastoupeno spontánní a záměrné (cílené, plánované) učení. Tyto činnosti probíhají zpravidla v menší skupině či individuálně.

Didaktický styl vzdělávání dětí v mateřské škole je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Učitel je průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, probouzí v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, nikoliv tím, kdo dítě „úkoluje“ a plnění těchto úkolů kontroluje. Úkolován je učitel – jeho hlavním úkolem je iniciovat vhodné činnosti, připravovat prostředí a nabízet dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem.

V předškolním vzdělávání je třeba uplatňovat integrovaný přístup. Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které nerozlišují „vzdělávací oblasti“ či „složky“, ale které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dítěte, je pro ně smysluplný, zajímavý a užitečný.

Logopedická péče je zaměřena na:

- dechová, fonační a artikulační cvičení
- vyvozování hlásek
- procvičování a upevňování hlásek v jednotlivých pozicích
- fixace hlásek ve slovech, větách, říkankách
- pojmenovávání předmětů a situací na obrázcích
- vyprávění – prožitky,
- vyprávění dle dějového obrázku
- vyprávění dle obrázkové osnovy
- otázky/odpovědi
- popis předmětu, děje, situace
- rozhovor, žádosti
- hry a činnosti na rozvoj percepce

Vzdělávací působení učitele vychází z pedagogické diagnostiky – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti aktuálního stavu jeho vývoje, konkrétní životní a sociální situace.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Uspořádání témat ŠVP

Témata ŠVP jsou uspořádána do čtyř hlavních ucelených částí, integrovaných bloků:

1. Podzim nás vítá v MŠ
2. Zima jede za námi
3. Jaro a jarní radovánky přicházejí
4. Léto už se na nás těší

Integrované bloky v sobě zahrnují dílčí témata, která jsou v průběhu roku zařazována a realizována dle potřeb dětí. Témata lze sloučit či nahradit doplňujícím tématem. Na obsahu vzdělávací nabídky se podílejí i děti svými nápady, přáními a zájmy. Každé téma je ukončeno hodnocením.

6.1.1 Zásady při naplňování rámcově vzdělávacích cílů

- respektováním přirozených lidských a základních sociálních vývojových potřeb;
- vnímáním každého dítěte jako jedinečné bytosti, které má právo rozvíjet se a učit v rozsahu svých možností a potřeb/ vzdělávání je založeno na individuálním rozvoji jednotlivých dětí;
- učením na základě prožitku a zkušenosti, prostřednictvím vlastní činnosti dětí, tzv. prožitkového učení;
- učením pojmenovávat konkrétní věci, děje – vyjádřit své pocity, vyjádřit, co se stalo, co se děje
- upřednostněním prožitku před výkonem, procesu před výsledkem
- vytvářením rovnováhy mezi řízenými činnostmi a spontánními hrami, zařazováním nepřímo řízených činností
- využíváním náhodně vzniklých situací, situačním učením
- rozvíjením komunikace a spolupráce mezi dětmi, sociálním učením
- rozvíjením emoční inteligence – umět se podívat na situaci očima druhého, vcítit se do něj, zabývat se jím, když potřebuje a ne až bude mít čas
- svým vzorem

- podporou zájmu rodičů o dění v mateřské škole

6.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaných bloků

Bližší obsah je rozpracován v TVP (třídní vzdělávací program). Učitelky zařazují dílčí témata integrovaných bloků dle aktuální situace (změny v přírodě, počasí, svátky, oslavy, aktuální dění ve skupině dětí). Učitelky mohou některá podtémata vynechat, sloučit, nahradit doplňujícím tématem, přecházet plynule z jednoho do druhého tématu – vše dle potřeby dětí.

6.1.3 Způsob hodnocení dětí

V předškolním věku nejde o hodnocení dítěte a jeho výkonu, ani o porovnání jednotlivých dětí a jejich výkonů mezi sebou. Učitelka průběžně sleduje a vyhodnocuje individuální rozvoj a učební pokroky jednotlivých dětí. Průběžně dětem zajišťuje odpovídající podporu v rozvoji a učení.

6.2 Podzim nás vítá v MŠ

6.2.1 Hlavní smysl IB

V tomto bloku jde především o adaptaci na prostředí MŠ. Důraz je kladen na vytváření zdravého sebevědomí dítěte, přizpůsobení se režimu dne v MŠ, osamostatňování, soužití s dětmi a pracovníky školy.

Pozorujeme charakteristické znaky podzimu (počasí, podzimní práce, sklizeň ovoce, zeleniny, příprava přírody na zimu – na zahradách i v lesích, stromy, plody, květiny, odlet ptáků, volně žijící zvířata – péče o ně v zimě, ochrana životního prostředí).

6.2.2 Dílčí témata

- Kamarádi ze školky;
- Kdo hledá, najde;
- Město a vesnice;
- Když kamarád stůně;
- Podzim na zahrádce a na poli;

- Barevný podzim;
- Radovánky s drakem;
- Co děláme celý den, celý rok;
- Když padá listí;
- Co umí vítr a déšť;
- Naše tělo a zdraví;
- Příprava na zimu

6.2.3 Oblast biologická

Dílčí vzdělávací cíle.

- uvědomění si vlastního těla;
- rozvoj pohybových schopností v oblasti hrubé motoriky;
- rozvoj a užívání všech smyslů;
- osvojení si praktických dovedností v oblasti sebeobsluhy;
- osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, pohybových činnostech a jejich kvalitě;
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí;
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu;

Očekávané výstupy.

- zachovávat správné držení těla;
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí;
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti;
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu;
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů;
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku;

- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky;
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce,
- mít povědomí o těle a jeho vývoji;
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí;
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých;
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy;

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti
- nelokomoční pohybové činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti;
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí;
- činnosti relaxační a odpočinkové;
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů

6.2.4 Oblast psychologická: (jazyk, řeč, poznávací schopnosti a funkce, sebepojetí, city a vůle)

Dílčí vzdělávací cíle.

- rozvoj řečových a jazykových dovedností;
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu;
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní;
- rozvoj paměti a pozornosti, logického myšlení, fantazie;
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení;
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla);
- vytváření základů pro práci s informacemi;
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti);

- získání relativní citové samostatnosti;
- rozvoj schopnosti sebeovládání;
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat;
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit;
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání;
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy:

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno;
- vyjadřovat samostatně a smysluplně nápady, pocity, názory;
- vést rozhovor, umět naslouchat, ptát se;
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat;
- učit se nová slova a aktivně je používat;
- učit se z paměti krátké texty;
- popsat situaci skutečnou nebo podle obrázku;
- rozlišovat některé obrazné symboly
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova;
- poznat napsané své jméno;
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu;
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité;
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení;
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí;
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat;
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“;
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim;
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je;
- rozhodovat o svých činnostech;

- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují;
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného;
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti;
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí;
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky;

Vzdělávací nabídka:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti;
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace;
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv;
- samostatný slovní projev na určité téma;
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů;
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo;
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv;
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen;
- prohlížení a „čtení“ knížek;
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest;
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika);
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování;
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností;
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností;
- konkrétní operace s materiálem;
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry,
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii;

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant;
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti;
- činnosti zaměřené na vytváření;
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů;
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině;
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou;
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.;
- spontánní hra;
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu;
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné;
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání;
- cvičení organizačních dovedností;
- estetické a tvůrčí aktivity;
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte;
- cvičení v projevování citů a sebekontroly;
- hry na téma rodiny, přátelství apod.;
- výlety do okolí;
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností;
- dramatické činnosti;
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních;

6.2.5 Oblast interpersonální

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému;
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem;

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem;
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních;
- rozvoj kooperativních dovedností;
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy:

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho;
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná;
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. Osobnostní odlišnosti jsou přirozené;
- spolupracovat s ostatními;
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Vzdělávací nabídka:

- didaktické hry;
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy;
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách;
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému;
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě;
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije;
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

6.2.6 Oblast sociálně – kulturní

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí;

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí;
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny;
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi;
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé;
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody;
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim;
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově;
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

Vzdělávací nabídka:

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování;
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy;
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě;
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu;
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti;

6.2.7 Oblast enviromentální

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu;
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách;
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy;
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách;
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí;
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují;
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit;
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi;
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí;
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí;
- rozlišovat aktivity, které mohou zdravý okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Vzdělávací nabídka:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety;
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci;

- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé;
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit, využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím;
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat;
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě;
- kognitivní činnosti;
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu;

Klíčové kompetence:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů;
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo;
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem;
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit;
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog;
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci;
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní

společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy;

- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim;
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat;
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění;
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat;
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6.3 Zima jede za námi

6.3.1 Hlavní smysl IB

Tento blok bude ve větší míře rozvíjet emocionální prožívání dětí. Prostřednictvím jednotlivých témat se budou děti učit novým poznatkům o lidových tradicích a zvycích. V dětech bude pěstována radost z obdarování druhých. V tomto bloku bude využito her a pohádek, které mají morální význam, a které budou pomáhat tyto hodnoty v dětech rozvíjet.

6.3.2 Dílčí témata

- Přijde k nám Mikuláš
- Adventní čas nastává
- Posezení u vánočního stromku
- Paní zima a sněhulák
- Kam se ptáčku kam schováš
- Zimní sportování
- V lednici je stále zima, potraviny
- Zápis aneb těšíme se do školy
- Masopust – karnevalový čas

- Kamarádi z večerníčků
- Z pohádky do pohádky

6.3.3 Oblast biologická

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky;
- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- zdokonalení dovedností v oblasti jemné motoriky – koordinace ruky a oka;
- rozvoj a užívání všech smyslů;
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti;
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností;
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí

Očekávané výstupy:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí;
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou;
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu;
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů;
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku;
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony;

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí):

- lokomoční pohybové činnosti;
- nelokomoční pohybové činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním;

- zdravotně zaměřené činnosti
- smyslové a psychomotorické hry;
- konstruktivní a grafické činnosti;
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti;
- jednoduché pracovní a sebe-obslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.;
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

6.3.4 Oblast psychologická

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností;
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu;
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, paměti a pozornosti;
- rozvoj tvořivosti;
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování);
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit;
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči;
- porozumět slyšenému
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku;
- chápat slovní vtip a humor;
- utvořit jednoduchý rým;
- sledovat očima zleva doprava;
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost;
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno;
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje;

- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase;
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování;
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky;
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení;
- zorganizovat hru;
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky a cizím prostředí;
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním;

Vzdělávací nabídka:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti;
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace;
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv;
- samostatný slovní projev na určité téma;
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů;
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv;
- prohlížení a „čtení“ knížek;
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest;
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, jejich charakteristických znaků a funkcí;
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností;
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii;
- činnosti zaměřené na vytváření pojmů a osvojování poznatků;
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině;
- spontánní hra;

- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení;
- cvičení organizačních dovedností;
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte;
- hry na téma rodiny, přátelství apod.

6.3.5 Oblast interpersonální

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem;
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem;
- vytváření prosociálních postojů;
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních;
- rozvoj kooperativních dovedností;
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy:

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad;
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství;
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je;
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého;
- spolupracovat s ostatními;
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla;
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc;

Vzdělávací nabídka:

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým;
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření;
- aktivity podporující sblížení dětí;
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi;
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě;
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

6.3.6 Oblast sociálně-kulturní

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané;
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte;
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije;
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností;
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat;
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy:

- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat;
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých;

- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí;
- vnímat umělecké a kulturní podněty;
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik;
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností,

Vzdělávací nabídka:

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování;
- různorodé společné hry a skupinové aktivity, umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích;
- přípravy a realizace společných zábav a slavností;
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě;
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí;
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur;

6.3.7 Oblast enviromentální

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách;
- poznávání jiných kultur;
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy;
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách;
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy:

- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace,
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi;
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí;
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí;
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí;
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé

Vzdělávací nabídka:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety;
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé;
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává;
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií;
- kognitivní činnosti
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice;
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí;

Klíčové kompetence:

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije;
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého);
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích;
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti;
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.);
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím;
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky;
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout;
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky;
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých;
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky;

6.4 Jaro a jarní radovánky přicházejí

6.4.1 Hlavní smysl IB

Charakteristické znaky jara, změny v přírodě, poslové jara, květy jara, domácí a hospodářská zvířata – jejich mláďata. Den Země - „Země“, jako planeta ve vesmíru, životní prostředí a jeho ochrana, jak vzniká řeka, co nás v ní čeká – život u vody, vodní

živočichové. Svátky jara – „velikonoce“, „čarodějnice“- tradice a zvyky. Jarní příroda a co se děje po jejím probuzení. Svátky – prožíváme je i s kamarády v kolektivu. Vnímat, jak stromy, keře a celá příroda ožívá, užitek hmyzu, ptactva. Práce na zahrádkách, polích. Maminka má svátek. Moje rodina – kdo do ní patří – umím je pojmenovat. Kde žijí a pracují. K rodině může patřit i zvířátko, o které se starám. Procvičování znalostí z celého školního roku. Stále u nás nesvítí sluníčko – jaké počasí ho může vystřídat.

6.4.2 Dílčí témata

- Domáci a hospodářská zvířata
- Mlád'ata ze dvora
- Když jaro zaťuká
- Svátky jara
- Hody, hody, doprovody
- Jarní příroda
- Máme rádi knížky
- Rej čarodějnic
- Vše kvete
- Moje rodina
- Lidé a jejich práce
- Naše zem a jiné národy

6.4.3 Oblast biologická

Dílčí vzdělávací cíl:

- ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- rozvoj a užívání všech smyslů;
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti;
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Očekávané výstupy:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem;
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů;
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku;
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky;
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony;
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti i nelokomoční pohybové činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním;
- zdravotně zaměřené činnosti
- smyslové a psychomotorické hry;
- konstruktivní a grafické činnosti;
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti;
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí;
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

6.4.4 Oblast psychologická

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj produktivního mluvního projevu;
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu;
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální;
- rozvoj tvořivosti;
- posilování přirozených poznávacích citů;

- vytváření základů pro práci s informacemi;
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat;
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit;
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Vzdělávací nabídka:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti;
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace;
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv;
- samostatný slovní projev na určité téma;
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů;
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen;
- prohlížení a „čtení“ knížek;
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností;
- konkrétní operace s materiálem;
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.;
- spontánní hra;
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné;
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání;
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti);
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností;
- dramatické činnosti

Očekávané výstupy:

- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat;
- chápat slovní vtip a humor;
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech;
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma;
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova;
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon;
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího);
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno;
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí;
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit;
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným;
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim;
- rozhodovat o svých činnostech;
- uvědomovat si své možnosti i limity;
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného;
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

6.4.5 Oblast interpersonální

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojování si pravidel chování ve vztahu k druhému;
- vytváření prosociálních postojů;
- rozvoj kooperativních dovedností;
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Vzdělávací nabídka:

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy;

- didaktické hry;
- aktivity podporující sblížení dětí;
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého;
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých;
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy:

- chápat, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené;
- přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou;
- spolupracovat s ostatními;
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.;
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

6.4.6 Oblast sociálně-kulturní

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny;
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách;
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije;
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností;
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka:

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování;
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí;
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí;
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce;

- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur;

Očekávané výstupy:

- pochopit, že každý má ve společenství roli, podle které je třeba se chovat;
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení;
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají);
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik;
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální;

6.4.7 Oblast enviromentální:

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách;
- poznávání jiných kultur;
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka:

- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé;
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává;
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi;

- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů;
- ekologicky motivované herní aktivity;

Očekávané výstupy:

- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace;
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi;
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte;
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí;
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí;

Klíčové kompetence:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům;
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost;
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou;
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní;
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej;

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost;
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem;
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá;
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat;

6.5 Léto už se těší

6.5.1 Hlavní smysl IB

Cílem je procvičování všech znalostí získaných během celého školního roku, střídání počasí a jeho druhy, seznámení života dětí u nás a v jiných zemích, poznávání charakteristických znaků léta, přírodních jevů, seznámení s hmyzem, lučnými květinami, exotickými zvířaty, dopravními prostředky.

6.5.2 Dílčí témata

- Děti mají svátek
- Mít vlastní zvířátko
- Jedeme, plujeme, letíme
- Kam na prázdniny

6.5.3 Oblast biologická

Dílčí vzdělávací cíl:

- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky;
- rozvoj a užívání všech smyslů;
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti;

Očekávané výstupy:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem;
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti;
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním;
- zdravotně zaměřené činnosti;
- smyslové a psychomotorické hry;
- konstruktivní a grafické činnosti;
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti;
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí;
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

6.5.4 Oblast psychologická

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení
- rozvoj tvořivosti
- posilování přirozených poznávacích citů
- vytváření základů pro práci s informacemi;

Vzdělávací nabídka:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti;
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv;
- samostatný slovní projev na určité téma;
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů,

- prohlížení a „čtení“ knížek;
- konkrétní operace s materiálem
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.;
- spontánní hra;
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní;
- dramatické činnosti

Očekávané výstupy:

- chápat slovní vtip a humor;
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu;
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si;
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno;
- rozhodovat o svých činnostech;
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného;
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

6.5.5 Oblast interpersonální

Dílčí vzdělávací cíle:

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj kooperativních dovedností;

Vzdělávací nabídka:

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy;
- didaktické hry;
- aktivity podporující sblížení dětí;
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých;

- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy:

- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- řešit konflikt dohodou;
- spolupracovat s ostatními;
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.;
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

6.5.6 Oblast sociálně-kulturní

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, přizpůsobovat se společenskému prostředí a zvládat jeho změny;
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách;
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije;
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností;

Vzdělávací nabídka:

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování;
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává;
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku;
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce;
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur;

Očekávané výstupy:

- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat;

- domluvit se na společném řešení
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

6.5.7 Oblast enviromentální:

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách;
- poznávání jiných kultur;
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka:

- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé;
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává;
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi;
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů;
- ekologicky motivované herní aktivity;

Očekávané výstupy:

- chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte;
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Klíčové kompetence:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých;
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit;
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.);
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí;
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem;
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu;
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit;

6.6 Dílčí doplňkové projekty a programy

6.6.1 Projekt „máme rádi zvířata – ZOO“

Cíl: formou návštěvy Zoo ve Dvoře Králové n. L. proběhne seznámení s exotickými zvířaty a jejich způsobem života v místních podmínkách.

Doba a způsob realizace: návštěva Zoo jako výlet autobusem. Odpolední činnost. Děti jsou vedeny k pozorování exotických zvířat, jejich pojmenovávání, pozorování prostředí, způsobu chování, potravy a jiné.

6.6.2 Sběr starého papíru

Cíl: usilování o prohloubení odpovědného jednání vůči přírodě a planetě, seznamování s významem sběru papíru, šetření stromů v přírodě.

Doba a způsob realizace: projekt je zaměřen na enviromentální výchovu v MŠ. Děti se podílejí na sběru papíru a společně s rodiči vozí starý papír do školy, kde se ukládá

do předem připravených prostor. Ze získané finanční částky jsou placeny projekty a různé akce školy.

6.6.3 Stimulační program „Maxík“

Cíl: podporovat osobnostní rozvoj dětí v oblasti sociálně-emocionální, intelektuální, tělesné, morální, estetické, rozvíjet schopnosti a zručnost, utvářet předpoklady pro další vzdělávání

Doba a způsob realizace: projekt je zaměřen na upevnění dechových návyků formou dechových cvičení, dále na správné držení těla vsedě u stolu a správný úchop psacího načiní. Celý projekt postupuje systematicky po daných částech v posloupnosti a návaznosti. Dítě směřuje ke zklidnění, k souznění říkanky s grafickou činností. Děti se hodnotí sami v jednotlivých krocích.

6.6.4 Projekt „Bramborový týden“

Cíl: uvědomit si význam pěstování brambor, poznat ji jako důležitou součást zeleniny a to všemi smysli.

Doba a způsob realizace: projekt je realizován v průběhu jednoho týdne. Je do něj zahrnuta výroba strašáků z brambor, navlékání korálek z kostiček brambor, tiskání bramborovými tiskátky, dramatizace pohádky „Princeznička na bále“, ochutnávka brambory v syrové i vařené podobě.

6.6.5 Opékání brambor na školní zahradě

Cíl: seznámení se zvyky na podzim, jako pokračování vypravování o bramborách z „Bramborového týdne“. Opékání bramborové natě a brambor na školní zahradě.

Doba a způsob realizace: zaměření se na zvyky z dob J. Lady, dle jeho ilustrací. Opékání brambor a po dobu pečení budou dětem nabízeny různé činnosti jako např.: „Hod bramborou na cíl“, „vyhledávání od nejmenší po největší“, říkanka „Sluníčko zapadá za hory“.

6.6.6 Hallowenská cesta

Cíl: seznámení s oslavou svátku dušiček, vydlabávání dýně, tvoření strašidýlek, plnění nejrůznějších úkolů v době šera – překonávání strachu, pocit sebejistoty a zvyšování sebevědomí.

Doba a způsob realizace: tato činnost se týká pouze dětí ubytovaných na internátě. Je připravena cesta za pomoci světýlek s různými stanovišti, kde plní různé úkoly. Akce je připravena ve spolupráci s vychovatelkami.

6.6.7 Návštěva ZOO

Cíl: návštěva zvířátek v zoo za účelem výzdoby stromku

Doba a způsob realizace: formou trávení adventního času vyrábějí děti ozdoby na stromeček pro zvířata v zoo. Cesta do Zoo a zpět je zajištěna autobusem. Účastní se všechny děti a v Zoo společně zdobí stromeček pro zvířátka a zároveň hodnotí stromky ozdobené jinými dětmi z různých škol. Akce je doplněna i prohlídkou pavilónů, kde v tomto období tráví zvířata svůj čas.

6.6.8 Vánoční posezení s nadílkou

Cíl: jako vyvrcholení čekání na Vánoce je zažití emocí ve třídě spojené s rozdáváním dárků, kterému předchází očekávání nadílky, zpěv vánočních koled a vytvoření pohodové nálady.

Doba a způsob realizace: očekávaná nadílka probíhá vždy poslední týden v předvánočním čase. Tento den je velmi emocionální, rozdávají se a rozbalují dárky, ochutnává cukroví, zpívají se a poslouchají koledy.

6.6.9 Vánoční výstava

Cíl: zapůsobit esteticky na vnímání dětí i rodičů v předvánočním čase, zhodnotit výrobky dětí, ochutnat perníčky upečené dětmi.

Doba a způsob realizace: Výstava se koná vždy v poslední den před vánočními svátky a je vyvrcholením adventního času. Akce je realizována jako prodejní výstava a výtěžek je využit ve prospěch různých akcí pro děti.

6.6.10 Divadlo

Cíl: vpuštění do světa fantazie formou hudebního vystoupení kde se děti aktivně zapojí do zábavného dění a seznamují se, se základy hudební výchovy, tancem i tleskáním, s melodickými a rytmickými dovednostmi.

Doba a způsob realizace: využití nabídek Hankova domu ve Dvoře Králové n. L. Cesta bývá realizována autobusem nebo školním autem tam i zpět.

6.6.11 Čajovna

Cíl: ochutnávka čajů a seznámení dětí s přípravou čaje a vnímání prostředí, kde je čaj podáván. Porovnávání chutí čajů.

Doba a způsob realizace: akce je uskutečněna vždy po celý týden od pondělí do čtvrtka, kde jsou děti seznámeny s tím, jak je čaj vnímán různými národy. Děti se seznamují s nejrůznějšími chutěmi, vůněmi, mohou si prohlédnout tematickou literaturu a vymalovat antistresovou omalovánku. Vychutnají si příjemnou, klidnou atmosféru s možností poslechu relaxační hudby a vypravování.

6.6.12 Karneval

Cíl: proměnit se alespoň na chvíli do jiné postavy ať už lidské nebo zvířecí a využít hudbu k pohybu a tanci.

Doba a způsob realizace: jedná se o akci celé naší instituce. Probíhá přehlídka masek, následuje tanec a realizace různých soutěží. Vyhodnocuje se soutěž o nejlepší masku či pohybové dovednosti. Akce je připravena vychovatelkami školy.

6.6.13 Velikonoční výstava

Cíl: podílet se na prodejní výstavě velikonočních výrobků a přípravách svátků jara, připomenout si tradice jarního období.

Doba a způsob realizace: děti se účastní výroby velikonočních předmětů např. z přírodních materiálů, papíru, zdobení a malování kraslic.

6.6.14 Braunův betlém

Cíl: seznámení s okolím obce, se sochami v areálu Betléma v lesním prostředí, delší vycházka se zdoláváním přírodních překážek.

Doba a způsob realizace: Jednu cestu jsou děti odvezeny školním autem ve dvou skupinách s učitelkami i pedagogickým asistentem. Děti se seznamují s krásou okolí, soch i přírodního prostředí. Zpět do MŠ procházíme různým terénem a poznáváme okolí.

6.6.15 Návštěva knihovny ve Dvoře Králové nad Labem

Cíl: poznávat svět knížek, umět zacházet s knihou, pravidla půjčování knih, seznámení se s prostředím knihovny.

Doba a způsob realizace: jízda školním autem do knihovny ve Dvoře Králové nad Labem, kde se děti dozvědí vše o knihách, s možností prohlížení knih a případného zapůjčení.

6.6.16 Návštěva kuchyně – hra na kuchaře

Cíl: poznávat povolání kuchaře, kuchařky, seznámení se s prostředím a vybavením kuchyně. Hra na kuchaře s výrobou občerstvení pro ostatní děti.

Doba a způsob realizace: děti se dozví formou exkurze více o prostředí a vybavení školní kuchyně a co vše obnáší práce kuchařek. Zakončeno výrobou pokrmu.

6.6.17 Maminka má svátek

Cíl: upevnit rodinné a citové vazby, co pro nás znamená maminka

Doba a způsob realizace: květnový čas, nácvik básniček a písniček ke dni matek, vyprávění o mamince, dárek pro maminku.

6.6.18 Olympiáda

Cíl: sportovní aktivity na různých stanovištích

Doba a způsob realizace: letní odpoledne pro děti i bývalé absolventy, sportovní den, plnění disciplín na stanovištích, maratón, vyhodnocení, opékání špekáčků.

6.6.19 Projekt „Máme rádi zvířata“

Cíl: poznávat život a prostředí odložených, odebraných či nalezených psů a i jiných zvířat. Soucítit s důležitostí postarat se o tato zvířata.

Doba a způsob realizace: dle možností a domluvy (psí útulek, Stanice ohrožených zvířat...)

6.6.20 Ukončení školního roku

Cíl: vzájemné rozloučení před prázdninami

Doba a způsob realizace: poslední den před prázdninami, besídka pro rodiče, rozloučení s odcházejícími dětmi, předání pamětních listů.

7 Systém evaluace a pedagogická diagnostika

- oblasti autoevaluace (co se bude sledovat);
- prostředky autoevaluace (metody a techniky);
- časový plán;
- odpovědnost učitelů (kdo odpovídá za sběr dat, vyhodnocování a plán opatření pro zachování kvality, nápravu nebo další zkvalitnění v dané oblasti), popř. další pravidla.

7.1 Evaluace a hodnocení

Evaluace a hodnocení v rámci mateřské školy je součástí vzdělávacího procesu. Všechny realizované činnosti hodnotíme, zda jsou v souladu s RVP, ŠVP a TVP, zejména z pohledu přínosu pro dítě.

Vnitřní evaluace probíhá na úrovni školy a třídy. Provádí je ředitelka školy, pedagogové MŠ. Smyslem evaluačních činností je snaha o zvyšování kvality naší práce, odstraňování nežádoucích návyků a neefektivního způsobu práce. Techniky k získávání informací (zpětné vazby) jsou rozhovory, diskuze, porady, hospitace. Evaluační činnost školy probíhá na úrovni školy, třídy a sledování i hodnocení výsledků vzdělávání dětí.

Úroveň školy - provádí ředitelka školy a učitelky MŠ. Sledují a vyhodnocují průběžně a opakovaně podmínky materiální, organizační, pedagogické, psychosociální, hygienické. Podmínky týkající se pedagogického stylu, forem, metod práce, dodržování stanovených zásad. Provádějí hospitace a vyhodnocují výchovně vzdělávací práci pedagogických pracovníků.

Úroveň třídy - každý pedagog si v rámci tvorby vlastního třídního vzdělávacího programu vytváří svůj systém evaluace. Zjišťuje, zda se mu daří naplňovat výstupy, které si definoval a jaký přínos očekává. Hodnocení se realizuje po ukončení tematického celku. Evaluace probíhá pomocí obecných rámcových cílů. Pedagog si průběžně v procesu výchovy a vzdělávání klade otázky: co se dítě naučí, s jakou hodnotou se setkává, zda má prostor pro samostatnost, a operativně koriguje své působení vzhledem k

cíli, jehož chce dosáhnout. Zápis denní evaluace si poznačí do třídní knihy podle aktuální potřeby, do týdenního plánu. Cenná je evaluace kolegyně s cílem jednotného působení ve třídě. Součástí je sebereflexe pedagoga – rozmýšlí své kroky, sleduje výsledky a porovnává s obecnými požadavky.

Hodnocení tematického celku - se provádí po jeho ukončení. Pedagogové zakládají hodnotící listy do třídních plánů. Vyhodnocují, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn, jaké další cíle byly sledovány a na které se nadále budou zaměřovat. Flexibilně mohou tematické celky upravovat, obměňovat, doplňovat o nové náměty.

Hodnocení vzdělávacích výsledků dětí - pedagog sleduje a zaznamenává individuální pokroky dítěte a jeho osobní rozvoj. Každé dítě má založeno osobní hodnotící portfolio. Hodnotící listy si mohou pedagogové upravit podle svých potřeb. U všech dětí jsou zaznamenávány pokroky v jednotlivých oblastech vývoje, a to 2x ve školním roce. Pedagog zaznamenává postřehy, které u dítěte považuje za důležité (nadání, kompenzace, pokroky, specifické záliby apod.) a na základě těchto postřehů volí vhodné vzdělávací strategie, optimální cestu odpovídající jeho možnostem a potřebám. Na základě doporučení ŠPZ vypracovává individuální vzdělávací plán. Údaje o dětech získávané v průběhu výchovně vzdělávacího procesu slouží jako zpětná vazba. Tyto materiály se stávají východiskem pro další efektivnější práci s dětmi. Záznamy o dětech jsou důvěrné a přístupné pouze pedagogům a rodičům.

Vnější evaluace

- názory rodičů
- individuální rozhovory a konzultace rodičů s učiteli MŠ
- schránka důvěry ve vestibulu mateřské školy
- názory vedení a pedagogů základní školy
- výsledky z pedagogicko-psychologické poradny
- Česká školní inspekce
- výsledky různých kontrol a revizí (PO, BOZP, hygiena ...)

Techniky evaluace a hodnocení:

- pozorování, rozhovory, diskuse, analýzy plánů a příprav

- hospitace, orientační vstupy
- tabulky, záznamy
- hodnotící zprávy
- pedagogické a provozní rady

Pedagogické a provozní rady

- probíhají pravidelně nebo podle aktuální situace. Obsahem porad je řešení otázek učitelek a učitelů nebo problémů řízení, organizace dne, vzdělávací práce a provozu školy
- vycházejí z plánování školy, z kontrolní činnosti a navrhují realizaci následných opatření
- všichni pracovníci mají možnost vyjádřit se k diskutovaným otázkám a podílet se na řešení a rozhodování
- zápisy z porad jsou archivovány

Informace pro veřejnost

Rodiče jsou o svých dětech pravidelně informováni svými třídními učitelkami prostřednictvím e-mailu, nástěnek ve škole, individuálních konzultací. O plánovaných akcích školy jsou rodiče informováni také prostřednictvím webových stránek školy.

7.1.1 Hodnocení:

- Hodnocení integrovaného bloku provádíme v průběhu a i po jeho skončení. Zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčený cíl naplněn. Podle získaných výsledků dále upravujeme, obměňujeme a obohacujeme tematické celky.
- Hodnocení směrem k dětem provádíme průběžně během dne. Hodnotíme jejich individuální výsledky, jejich úspěchy a pokroky, nezdary. Učíme děti sebehodnocení.
- Hodnocení z pohledu celé třídy - hodnotíme aktivitu, zájem dětí, jejich náměty, odchýlení od plánu, plnění pedagogického záměru, posun sociálních vztahů mezi dětmi, důvody nezdaru a jiné skutečnosti.

7.1.2 Pedagogická diagnostika:

- Zpracováváme své poznatky a postřehy o dětech. Vyhodnocujeme svá pozorování, popisujeme vývoj dětí v oblasti: hrubé a jemné motoriky, sociálních vztahů, hry, fyzického rozvoje a sebeobsluhy, výslovnosti a komunikace, logických a myšlenkových operací, koordinace ruky a oka, výtvarného projevu, pozornosti a učení viz. příloha A – ZÁZNAM O DÍTĚTI – PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Pedagogická diagnostika se provádí dvakrát ročně.

- Dbáme, aby hodnocení nebylo zaměřeno na srovnávání dětí, ale soustředilo se na individuální pokroky každého z nich a sloužilo k tomu, abychom zajistili optimální výchovu a vzdělávání dítěte. Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s rámcovým i školním vzdělávacím programem a zejména v přínosu pro děti, což je podkladem pro další práci. Všechny dokumenty v rámci pedagogické diagnostiky jsou důvěrné a slouží výhradně jen pro potřebu mateřské školy, po odchodu dítěte z MŠ jsou doklady skartované.

7.2 Plán evaluace

Předmět evaluace	Prostředky evaluace	Termín	Odpovědnost	Výstup
Děti	pozorování	průběžně	tř. učitelky	Okamžité hodnocení pozorování, provedení nápravy vedoucí ke zkvalitnění vzdělávání
Výsledky vzdělávání	pozorování rozhovory	průběžně	tř. učitelky	Individuální písemné záznamy dětí (poznámky v záznamech o dětech v TK) - info pro zák. zástupce - info odborným institucím
Diagnostika dětí	pozorování rozhovory písemné záznamy	2x ročně (leden, červen) průběžně	tř. učitelky	Záznamy o dětech – Příloha A Záznamový list dítěte – očekávané kompetence – Příloha B Poznámky v TK
Předškolní děti	Vyhodnocení Záznamu o dítěti	leden	tř. učitelky	Určování šk. zralosti
Zdravotní stav	záznamy z lék.	průběžně	tř. učitelka	Záznam alergiků s alergeny pro ŠJ

děti	zpráv			Zohlednění zdr. stavu
TVP PV evaluace IB	písemné záznamy	týdenní skončení IB	tř. učitelky	Záznamy v Přehledu výchovné práce a TVP PV – příloha C
ŠVP PV	Rozhovor, porady	konec šk. roku	řed. školy	Zápis z porady
Podmínky vzděl. práce	Rozhovor, porady	konec šk. roku	řed. školy	Zápis z porady
MŠ Věcné podmínky Životospráva Psychosociální podmínky Organizace, řízení MŠ Personální podmínky Spoluúčast rodičů Vzdělávací proces	Rozhovor, porady	konec šk. roku	řed. školy zást. řed.	Zápis z porady
Rodiče Práce, klíma školy	rozhovor	konec šk. roku	řed. školy zást. řed.	Zápis z porady
Zaměstnanci kvalita průběhu vzdělávání	Hospitace Vzájemné hospitace	Průběžně	řed. školy, učitelky	Zápis z hospitace
DVPP	Průběžné záznamy	konec šk. roku	řed. školy	Přehled DVPP – tabulka
Spolupráce s ostat. MŠ, subjekty	fotodokumentace	průběžně	řed. školy zást. řed.	Webové stránky, kronika, foto
Ekonom. podm.	rozbory, plány	2x ročně	řed. školy	Rozbory hospodaření

Subjekty podílející se na evaluaci školy:

- ředitelka školy;
- učitelky;
- asistenti pedagoga;
- speciální pedagog;
- provozní zaměstnanci;
- rodiče;
- děti;

8 seznam příloh

Příloha A – Záznam o dítěti - PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA	I
Příloha B – Záznamový list o dítěti – očekávané kompetence	IV
Příloha C – Týdenní evaluace	VIII

Pedagogická diagnostika dítěte v MŠ

Vztah k ostatním dětem									
-je sociálně přizpůsobivé, vstřícné									
-je kamarádké									
-s vrstevníky spolupracuje									
-s vrstevníky komunikuje									
Jak se vyrovnává s režimem v MŠ									
-adaptovalo se na režim v MŠ									
Chování při hře									
-má rádo kolektivní hry									
-dodržuje pravidla hry									
-vyžaduje vedoucí roli při hře									
Chování při vzdělávacím procesu									
-projevuje zájem									
-dlouhodobě se soustředí									
-pracuje dobře a spolehlivě									
-odmítá spolupracovat									
Poznámky:									
3. POHYBOVÉ DOVEDNOSTI - motorika									
A) Hrubá motorika									
-chodí dobře po schodech									
-skáče po obou nohách									
-skáče po jedné noze									
-hází správně míčem									
-jeho pohyby jsou koordinované									
-je velmi pomalý									
-je velmi líný									
B) Jemná motorika									
-staví kostky na sebe									
-vkládá předměty do sebe									
-úroveň jemné motoriky odpovídá věku									
-stříhá									
-trhá, vytrhává z papíru									
-skládá z papíru									
-navléká korále									
Lateralita									
-pravostranná									
-levostranná									
-nevyhraněná									

Poznámky:										
Grafomotorika										
-zvládá správný úchop psacího náčiní										
-požadované tvary reprodukuje správně										
-kresba odpovídá věku										
-dodržuje vyznačené linie										
Poznámky:										
4. ŘEČ, KOMUNIKACE										
-vyslovuje správně všechny hlásky										
-vyjadřuje se spontánně										
-má širokou slovní zásobu										
-popisuje obrázky, předměty										
-reprodukuje známé pohádky										
Poznámky:										
5. PERCEPCE - vnímání										
Zraková percepce										
-zraková paměť										
-orientace na ploše										
-orientace v prostoru										
Sluchová percepce										
-rozlišuje zvuky										
Sluchová analýza a syntéza										
-dělí slova na slabiky										
-určí hlásku na začátku slova										
-určí hlásku na konci slova										
Poznámky:										
6. ROZUMOVÉ SCHOPNOSTI										
-obecné znalosti odpovídají věku										
-zná části těla										
-umí pojmenovat části těla										

Pedagogická diagnostika dítěte v MŠ

-rozlišuje pravou a levou stranu											
-rozlišuje časové vztahy											
-rozlišuje prostorové vztahy											
-rozlišuje velikosti											
-určuje množství (více, méně, stejně)											
-orientuje se v číselné řadě (doplnit od-do)
-zná všechny barvy											
-pozná základní geometrické tvary											
-nakreslí:											
- kolečko											
- trojúhelník											
- čtverec											
- obdélník											
Poznámky:											
7. CITOVÁ OBLAST											
-je vyrovnané											
-je impulzivní											
-je snadno ovlivnitelné											
-je plačtivé											
-je optimistické											
Poznámky:											
8. DALŠÍ SDĚLENÍ O DÍTĚTI											
Specifické zvláštnosti dítěte:											
Zájmy, talent:											
Poznámky:											

Příloha B – Záznamový list o dítěti – očekávané kompetence

ZÁZNAMOVÝ LIST O DÍTĚTI – OČEKÁVANÉ KOMPETENCE		
Jméno dítěte:	šk.rok:	Poznámky:
DÍTĚ A JEHO TĚLO		
☐	☐	Zvládá pohybové dovednosti při zdolávání překážek, prostorovou orientaci, manipulaci s náčiním, koordinovanou lokomoci, pohyb s rytmem a hudbou
☐	☐	Ovládá dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem
☐	☐	Vnímá a rozlišuje pomocí smyslů
☐	☐	Ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku, umí zacházet s grafickým materiálem, s nůžkami, papírem, modelovací hmotou
☐	☐	Zvládá sebeobsluhu, osobní hygienu, jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
☐	☐	Umí pojmenovat jednotlivé části těla, zná některé orgány, jejich funkce, zná základní pojmy spojené se zdravím
☐	☐	Rozlišuje zdravé prostředí, ví co zdraví prospívá/škodí, má povědomí o úrazu, při setkání s cizími lidmi, neznámými věcmi
DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA		
☐	☐	Chápe základní matematické pojmy – porovnává, řadí, třídí, zná číselnou řadu, více, méně, stejně, první, poslední
☐	☐	Poznává pravou/levou stranu, chápe prostorové vztahy, částečně se orientuje v čase
☐	☐	Vyjádřuje svoji představivost v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických)
☐	☐	Dokáže se soustředit, udržet pozornost, umí pojmenovat vše, čím je obklopeno, dovede vyjádřit myšlenku, vnímá, rádo se dovídá nové věci
☐	☐	Umí odhadovat podstatné vlastnosti a znaky, charakteristické rysy předmětů a jevů, rozdíly
☐	☐	Je samostatný, má své vlastní názory, dokáže se bez problémů odloučit na určitou dobu od svých blízkých
☐	☐	Dokončí činnost, má dostatek sebevědomí, sebedůvěry, umí se vyrovnávat s neúspěchy, umí organizovat hru, poslouchá a plní zadané pokyny
☐	☐	Umí vyjádřit souhlas/nesouhlas, umí odhadnout nepovolené situace, přiznat chybu
☐	☐	Uvědomuje si některé příjemné/nepříjemné citové prožitky, učí se ovládat své afektivní chování, má citlivý vztah k živým bytostem
☐	☐	Umí vyjádřit své prožitky slovně, výtvarně, hudebně pohybovou, dramatickou improvizací, má rád příjemné a hezké zážitky

DÍTĚ A TEN DRUHÝ		
☐	☐	Navazuje dětská přátelství, komunikuje bez zábrán s druhým dítětem
☐	☐	Umí se bránit nepříjemné komunikaci s vrstevníky odmítnutím
☐	☐	Chová se ohleduplně ke druhým, umí se dělit o hračku, pomůcku, sladkosti, umí ovládat své sobecké projevy
☐	☐	Chová se ohleduplně k mladšímu, snaží se ostatním pomáhat
☐	☐	Chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi
☐	☐	Umí požádat v případě potřeby o pomoc druhého pro sebe i pro jiné
DÍTĚ A SPOLEČNOST		
☐	☐	Chová se zdvořile k dospělým, zná základní společenské návyky, umí se zařadit mezi své vrstevníky
☐	☐	Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, knížkami, dodržuje pravidla her
☐	☐	Jedná spravedlivě, domlouvá se na společném řešení, má představu o tom, co je dobře/špatně, co se smí/nesmí
☐	☐	Vyjadřuje své představy pomocí různých dovedností, maluje, kreslí, modeluje, konstruuje, tvoří z papíru, přírodnin, apod.
☐	☐	Rozlišuje rytmus, zachází s orffovými hudebními nástroji
☐	☐	Vnímá a poslouchá literární, dramatické texty, hudební představení, vyjádří co se mu líbí/nelíbí
DÍTĚ A SVĚT		
☐	☐	Má elementární poznatky o sobě, rodině, činnosti člověka, přírodě, společnosti,...
☐	☐	Má povědomí o životním prostředí, chování k němu
☐	☐	Uvědomuje si nebezpečí a jak se mu vyvarovat
☐	☐	Má základní dovednosti ve využití informativní techniky
DÍTĚ A ŘEČ		
☐	☐	Srozumitelně a v podstatě gramaticky správně se vyjadřuje
☐	☐	Užívá navozených hlásek, sám kontroluje správnou výslovnost

☐	☐	Umí přiměřeně reprodukovat obsah čteného textu – za pomoci obrázkové osnovy/ návodných otázek/samostatně	
☐	☐	Umí přiměřeně komunikovat s dětmi, dospělými	
☐	☐	Vypravuje o svých zkušenostech a jednoduchých událostech	
		Slovní zásoba	
		Tempo řeči	
☐	☐		
☐	☐		

Příloha C – Týdenní evaluace

Integrační blok: _____

Podtéma: _____

Cíl: _____

Dílčí vzdělávací cíl: _____

**Klíčové
kompetence:** _____

Co děti nejvíce zaujalo: _____

Co se povedlo, co ne a proč: _____

Závěry pro další činnosti: _____

